

Index Argumentorum.

DECISIO XII.
R. P. D. LANCETTA Decano.
Romana Testamenti.
Lunæ 23. Februarii 1722.
ARGUMENTUM.
Testamentum Patris inter Filios ut observandum sit, non alias quam naturales probationes requirit, & quid si scriptus fuerit exaratum ad explicationem Textus in §. Nos igitur Auth. de Testam. imperfect. Valere autem, etiam contineat inaequalitatem, & non modo filios, sed etiam prodesse ceteris descendibus & causæ piæ, secus extraneis. Uxori pauperi deberi quartam in bonis Viri in sequentibus Decisionibus late examinatur atque definitur.

DECISIO XIII.
Eodem.
Eadem.
Lunæ 11. Januarii 1723.
ARGUMENTUM IDEM.
DECISIO XIV.
R. P. D. CERRO.
Eadem.
Lunæ 24. Januarii 1724.
ARGUMENTUM.
Agitur de eadem materia, & præterea de Testamento facto calore iracundiæ.

DECISIO XV.
R. P. D. CRISPOLTO.
Faventina Immissionis.
Merc. 5. Maii 1723.
ARGUMENTUM.
Donatio facta à fratre alteri fratri quomodo comprehendat Jus succedendi in emphyteusi ex pacto & providentia.

DECISIO XVI.
Tusculana Immissionis.
Ven. 2. Julii 1723.
ARGUMENTUM.
Repræsentationis Beneficium procedit tam in Successionibus ab intestato, quam in illis ex Testamento, & signanter in fideicommissis; nisi per contrariam enixam testatoris mentem submoveatur: quam ex vocatione Proximioris in gradu illiusque prælatione minus proximo minime deduci in hac decisione, & in sequenti solidè firmatur.

DECISIO XVII.
Eadem.
Eodem.
Ven. 3. Decembris 1723.
ARGUMENTUM IDEM.
DECISIO XVIII.
R. P. D. LANCETTA Decano.
Bononien. Manutentionis.
Ven. 15. Maii 1722.
ARGUMENTUM.
Prohibitio detractionum unius speciei ad diversas species per clausulas generales quando non extendenda. Quid inter dotem in fructibus, & illam in usufructu constitutam interfit, & quomodo alterutro modo constituta dicatur. Quando procedat, hæredem meliorantia perpetuam utilitatem afferentia non posse deducere.

DECISIO XIX.
Eodem.
Hosien. seu Corana Fideicommissi.
Ven. 20. Junii 1721.
ARGUMENTUM.
Agitur in hac & sequenti dec. de questione resolutionis pluralitatis in singularitates ad explicationem Text. in L. hæredes mei §. 5. cum ita ff. ad Sen. Cons. Trebell. & rejiciuntur plures conjecturæ allegatæ pro inducenda dispositiva vocatione filiorum positorum in conditione in exclusionem resolutionis pluralitatis in singularitates.

DECISIO XX.
R. P. D. CRISPOLTO.
Eadem.
Ven. 26. Februarii 1723.
ARGUMENTUM IDEM.
DECISIO XXI.
R. P. D. ROUAULT DE GAMACHES.
Cavallicen. Immissionis, seu Primogenitura.
Ven. 21. Junii 1720.
ARGUMENTUM.
Facultas nominandi quibus verbis liberè à Testatore concessa dicatur ita ut exerceri valeat non servato ordine Scripturæ inter nominandos designatos. Ordo Scripturæ

quando nullam sit aptus tribuere prælationem. Transactio circa bona fideicommissa subiecta non afficit venientes jure proprio tam si destituta est bona fide, quam si non comprehendit nisi jus transigentium. Transactio super Successione Testamenti tabulis non lectis est nulla juxta Text. in L. de his ff. de Transact.

DECISIO XXII.
R. P. D. CORIO.
Auximana Bonorum super Primogenitura Ludovicæ Guzzolina.
Lunæ 23. Aprilis 1725.
ARGUMENTUM IDEM.
DECISIO XXIII.
R. P. D. CRISPO Archiepiscopo Ravennaten.
Romana Alimentorum.
Veneris 23. Julii 1719.
ARGUMENTUM.
Agitur in hac Decisione de alimentis debitis filiis legitimis per scriptum, scilicet de eorum quantitate, & loco, ubi sint præstanda.

DECISIO XXIV.
R. P. D. CRISPOLTO.
Reatina Legitimæ.
Lunæ 31. Januarii 1724.
ARGUMENTUM.
Substitutio pupillaris facta filio in re certa instituta quando resolvetur in fideicommissariam, ita ut Matrem non excludat.

DECISIO XXV.
R. P. D. RATTO.
Eadem.
Lunæ 21. Januarii 1725.
ARGUMENTUM IDEM.
DECISIO XXVI.
R. P. D. FOSCARO.
Romana Alimentorum.
Lunæ 24. Aprilis 1719.
ARGUMENTUM.
Alimenta loco duarum unciarum filiis naturalibus assignata sunt transmissibilia ad hæredes. Pater naturalis decedens cum Testamento quando dicatur noluisse adimere Filio successionem in duabus unciis.

DECISIO XXVII.
R. P. D. ROUAULT de GAMACHES.
Romana Cambii.
Lunæ 10. Januarii 1724.
ARGUMENTUM.
Creditor Cambii fructus licite recipere non potest nisi probata litterarum transmissione ad nundinas cum reditu & acceptatione per earum productionem, vel per æquipollentes probationes, quas in hoc casu deesse declaratur, rejectis pluribus argumentis ad id adductis.

DECISIO XXVIII.
R. P. D. LANCETTA Decano.
Fanen. Immissionis.
Lunæ 21. Julii 1723.
ARGUMENTUM.
Ususfructus cessus domino proprietatis fideicommissio gravato quatenus extinguatur, ita ut transeat ad fideicommissarios, non autem ad hæredes ejusdem proprietarii.

DECISIO XXIX.
R. P. D. FOSCARO.
Romana Successionis super hæreditate Joannis Frofini.
Lunæ 19. Januarii 1719.
ARGUMENTUM.
Fiducia est probetur per declarationem fiduciarii solemniter, & cum juramento emissam, verisimiliter tamen redditur ex concursu plurium circumstantiarum, de quibus in præsentis decisione.

DECISIO XXX.
R. P. D. RATTO.
Veliterna ususfructus super manutentione seu Immissione.
Ven. 25. Januarii 1726.
ARGUMENTUM.
Substitutio reciproca admitta cum compendiosa si facta sit per sonas imparibus non continet pupillarem, sed resolvetur in fideicommissariam, ita ut Matrem à Successione impuberis non excludat, nisi valida concurrant conjecturæ, quarum plures in hac decisione rejiciuntur.

S. ROTÆ

(I)

S. ROTÆ ROMANÆ
DECISIONES
RECENTISSIMÆ,
D. D.
CASTILLO
TRACTATUI
DE ALIMENTIS
Super-additæ.

R. P. D. FOSCARO.
ROMANA FIDEICOMMISSI DE AVILA.
SUPER RESERVATIS.

Lunæ 15. Junii 1720.

ARGUMENTUM.

Alimenta præstata per Patrem Filio non compensantur cum fructibus pecuniæ ad investimentum destinatæ eidem filio legatæ sub administratione paterna quoties concurrunt argumenta exclusiva potestatis, & voluntatis compensandi, de quibus in præsentis decisione, in qua explicatur conclusio quod administrator censetur alimenta præbere de bonis administratis ad intellectum L. Nessennius 36, ff. de Negoc. gest.

S U M M A R I U M.

- 1 Restitutio in integrum datur à sententia injusta.
- 2 Alimenta filiis præstata à Patre non compensantur cum fructibus legati cum omnimodâ libertate
- 3 Ususfructus censetur per hanc liberam facultatem filiis tributam patri interdicitus.
- 4 Et compensatio cum alimentis.
- 5 Filii hæredis cogniti Testatori, & legato honorati jus suum metiuntur independentem à Patre.
- 6 Legatum diminuit jus hæredis.
- 7 Legatum relictum ad onus hæredis, non debet in ejus utilitatem verti, ut cum illo compensare valeat alimenta filiis debita.
- 8 Compensationi, de qua supra, repugnat traditio legati filiis faciendâ ex jussu testatoris.
- 9 Administratio seniori potius quam juniori commissa præsumitur.
- 10 Pater non tenetur alere filium divitem.
- 11 Amplia non obstante contraria Testatoris voluntate.
- 12 Limita nisi pater per acceptationem hæreditatis illius observantia se obstrinxerit.
- 13 Voluntas à potestate metiendâ.
- 14 Actus præsumitur voluntati agentis non adversari.
- 15 Alimenta per patrem filio data, potius ad implementum obligationis naturalis, quam ad inducendam compensationem cum diverso debito erga filium referenda sunt nisi contraria intervenerit protestatio, & n. 22.
- 16 Limita in Patre administratore.

A 18 Text.

- 18 Text. in L. Nefennius ff. de Negoc. gest. procedit etiam in Patre.
- 19 Investimenti omisso obligat omitterem ad damna exinde illata interesse habenti.
- 20 Administratio vera requiritur in patre ad hoc ut compensare valeat alimenta filiis præstita, nec sufficit ficta & præsumta.
- 21 Administratio penitus extincta dicitur elapso tempore ad quod fuit delegata.
- 23 Patris voluntas exclusiva compensationis cum alimentis filio subministratis eruitur ex illius opulentiâ & alimentorum tenuitate.
- 24 Item ex solutione facta filio per sua provisione.

DECISIO I.

Ad declinandam damnorum resolutionem Didaco de Avila Auctori D. Ciciaporci debitam ob neglectum à Jacobo Patre investimentum atque multiplicum favore ejusdem Didaci, ac Hieronymi fratris à R. P. D. de Avila eidem Jacobo hæredi demandatum, Petrus Paulus de Avila dicti Jacobi cohæres, & Reus conventus, hanc inter cæteras opposuit exceptionem, quod in exonerationem ejusdem debiti contraponenda essent alimenta per Jacobum filio, extra paternam Domum, subministrata in mensuris scilicet 15. verum ea in geminis instantiis tam scilicet coram bon. mem. Pio prævisis decisionibus editis die 30. Februarii 1696. & 2. Martii 1698. quam coram clar. me. Cardinali Caprara prævia similiter decisione evulgata die 9. Decembris 1701. rejecta fuit nedum usque ad tempus, quo Didaco, & Hieronymo nondum perventis ad ætatem 20. annorum, multiplicum debuissent perdurare, sed etiam in posterum, quando juxta Testatoris præceptum, investimentum jam perfecte multiplicatum dimittendum erat liberæ dispositioni Legatariorum; Et licet in gradu restitutionis in integrum Sac. Rota coram Reverendissimo D. meo Decano die 17. Maii 1711. in contrariam abiisset sententiam quoad damnâ post 20. annos decursa, & in eadem resolutione permanferit die 23. Junii 1714. coram bon. mem. Anfaldo, ad quem ex amplitudine commissionis hæc quoque inspectio fuit devoluta antequam Reverendissimus Decanus finaliter pronunciaret; Mihi tamen causa subinde delegata etiam in gradu restitutionis in integrum ex obstaculo rei judicata exortæ ob non interpositam appellationem DD. in Sedulo, accuratoque hujus quæstionis examine, firmiora censentes momenta compensationis exclusiva super congruo dubio, an constaret de re judicata, seu potius de causis restitutionis in integrum responderent -- constare de causis, cum legalis æquitas non patiat, denegandam fore restitutionem in integrum ei, cui ex sententia injusta contraria obvenit res judicata ad Text. in leg. 4. §. Condemnatum ff. de re judic. Rot. decis. 618. & 871. utrobique n. primo coram Card. Ceyro in Arminen. Castrorum 21. Junii 1700. §. Injustum coram bon. mem. Molines, & in Romana associationis 10. Maii 1706. §. Post obitum coram Eminentissimo Cardinali Scotto.

Injustitia autem dictæ posterioris sententiæ bon. mem. Anfaldi admittentis compensationem alimentorum cum fructibus ex Investimento, & multiplico retrahendis, & Didaco Jacobi filio debitis ex eo decedere visa est quod R. P. D. de Avila qui Jacobum sibi hæredem instituit eundem Jacobum prægravavit onere quanto citius vendendi Vineam hæreditariam prope Portam

unâ cum mobilibus ibidem existentibus indeque pretium investiendi in locis Montium ad effectum consuecendi ex illorum fructibus multiplicum eosque duraturum, donec Didacus, & Hieronymus filii Jacobi hæredis, & Nepotes Testatoris pervenerint ad ætatem 20. annorum decernens insuper quod cum Didacus, & Hieronymus prædicti ad dictam ætatem 20. annorum respectivè pervenerint, loca Montium ex pretio Vineæ &c. sint libera ipsius Didaci, & Hieronymi pro medietate &c. ad hoc ut ipsi Didacus, & Hieronymus, & quilibet eorum tam loca Montium hujusmodi quam illorum fructus &c. vendere, & illorum integrum pretium in emptionem unius, vel plurium Romanæ Curie officiorum &c. convertere, ac de illis, & illorum medietate &c. pro eodem libito voluntatis disponere liberè possint, & valeant -- Quare cum Jacobus subinde Patris acceptaverit hæreditatem, & investimentum cum multiplico prætermiserit, & in hoc rerum statu filio seorsum viventi alimenta indefinitè subministraverit, perstringens indè oriebatur argumentum, quod Pater neque potuerit, neque voluerit præsentem compensationem consummare.

Ex relato etenim dispositionis tenore perspicuum reddebatur Testatorem id principaliter exoptasse, quòd loca Montium postquam fuissent multiplicata usque ad ætatem vigesimi anni ad liberam, & absolutam Nepotum dispositionem pertransirent; ad hoc, ut illi tam de sorte, quam de fructibus pro libito voluntatis potuissent disponere; Undè extra controversiam repositum videbatur, quòd juxta ejusdem Testatoris voluntatem Pater nequivisset fructus rei legatæ cum alimentis compensare; Tùm quia si idem Legatum oneri compensationis subijceretur, infracta, aut refrænata remaneret ea omnimoda, & absoluta potestas disponendi ad libitum concessa Legatariis, ex traditis per Barbof. de dict. ususfreq. dict. 190. n. 3. 7. & 14. Menoch. conf. 640. n. 4. Surd. conf. 259. n. 17. Mans. consult. 182. n. 8. & Rot. decis. 140. n. 16. part. 18. recent. & in casu bene observat decisio bon. mem. Pii 2. Maii 1698. §. Aut verò, altera clar. mem. Cardinalis Caprara 9. Decembris 1701. §. Et potissimum; Tùm etiam quia cum Testator sub enarrata dispositionis formula Patri prohibuerit usumfructum super dicto Multiplicato, ut post Bald. in leg. final. n. 8. & ibi Salicet. n. 2. Cod. de ususfruct. in puncto advertit Angel. Rodulph. allegat. 88. n. 9. Cardinalis de Luca de servit. disc. 60. nu. 5. & animadversum quoque fuit in dicta decisione bon. mem. Pii §. Et altera, prohibita hinc quoque censeretur debet compensatio, qua admissa Pater idem consecutus fuisset emolumentum, ad regulam, de qua Mascard. de probat. conclus. 102. per tot. Surd. conf. 301. n. 74. Barbof. axiom. Jur. 193. n. 3. & 5. & Mangil. in tract. de imput. quest. 51. n. 30. & in puncto præciso tradunt Gall. in tractat. de fructibus disput. 36. art. 4. n. 18. Lagunez. de fructibus part. 2. cap. 7. n. 77. & seq.

Hujusmodi igitur multiplicum ea intentione censeretur ordinatum, ut eo mediante, ac ex illius fructibus Legatarii, aut Diores evaderent, aut decentiorem sustentationem exciperent pro illis expensis, quæ metam alimentorum excederent, non verò ad eximendum Patrem ab onere præstandi alimenta de jure debita, quia si juxta hanc posteriorem intelligentiâ filii obstricti fuissent reservare fructus Multiplicati pro extrema alimentorum indigentia, non amplius verificabilis fuisset toties inculcata Legati libertas, neque amplius Legatû, quod relevasset Patrem ab obligatione alendi filios

5 filios præ se tulisset eorumdem filiorum commodi, & fructuonem per ea, quæ in puncto observat Rot. coram Emerix jun. decis. 1177. n. 2. & 3. in dicta decisione clar. mem. Cardinalis Caprara 9. Decembris 1701. §. Et hoc, & in Romana Officiorum Vacabilium, seu Ususfructus 15. Maii 1711. §. Hancque interpretationem coram bon. mem. Molines.

Atque insuper nec aliæ deessent incongruentiæ, nam quæstio est de legato ordinato in eodem Testamento, ubi Pater fuerat hæres institutus, necnon de legato relicto Nepotibus à Testatore cognitis, & speciali amoris impulsu prædilectis; Cum autem ex hisce circumstantiis patens undiquè fiat, quòd Testator contemplatus fuerit Nepotes ex

6 propria Persona, ex traditis per Soccin. junior. conf. 33. n. 5. & seq. lib. primo, Rota decis. 159. n. 16. & seq. part. 13. recent. decis. 135. num. 16. & seq. de impress. post Torr. de pact. futur. success. decis. 35. n. 18. & seq. de impress. ad ornat. Card. de Luc. sub tit. de Testam. & in Prænestina Pecuniaria prima Julii 1707. §. Tutorique coram bon. me. Omaña, quodque intra importantiâ legati intellexerit Patri præjudicium inferre, quia is est effectus legati respectu hæredis juxta theoreticam

7 Bart. in leg. Si ususfructus §. Si ita quis n. primo, ff. quando dies legati cadat, Gabriel. conf. 118. sub n. 11. volum. primo, Card. de Luc. de Servit. disc. 62. n. 4. & clarus post Surd. conf. 116. n. 41. & seq. & de Aliment. tit. 2. quæst. 15. nu. 24. notat Rudulph. dicta allegat. 135. n. 8. certa indè eruebatur consequentia permissam non fuisse de illo compensationem cum alimentis à Patre ipso præstandis, qua admissa inutilis nedum evasisset legati dispositio adversativè quoad Patrem, & intuitu filiorum concepta, ex traditis per Paul. de Castr. conf. 455. versic. nunc ad tertium quæstum lib. 2. & bene Menoch. conf. 1022. à n. 3. ad 6. volum. 11. sed etiam inutilis, penitusque incongrua fuisset multiplici extractio ab Alie hæreditario, illiique consignatio vivente Patre demandata, nam si is in sensu Testatoris valuisset ex illius fructibus persolvere alimenta, consignatio prædicta ultronea, & inanis remansisset, ex quo iidem fructus in substantia adhuc decurrissent ad commodum Patris, ut ponderatur in Decisione bon. mem. Pii §. Porro, & præter ibi deductos in puncto præciso probant Cutrell. de donat. disc. 3. part. prima n. 13. Saminiat. contr. 16. n. 36. tom. primo, nisi magis incongruè, & improprie diceretur, quòd Testator circa nudâ, & simplicam administrationem magis de Juvenibus legatariis, quam de Patre ipso, & hærede jam probatè idoneitatis, confiderit, contra ea, quoad

8 propositum ponderant Alciat. de Præsumpt. reg. prima præsumpt. 45. & præsumpt. ult. in fine, Menoch. eodem tractat. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 47. per tot. Tiraquell. de Jur. Primogen. in præfat. à n. 90. cum multis seqq. Mans. conf. 201. n. 43.

9 Undique itaque inspecta Testamentaria dispositione R. P. D. de Avila, patebat eum multiplicum ordinasse animo, & intuitu meliorandi indè Nepotes, eisque parandi decentiorem sustentationem; Quamobrem non poterat Jacobus illud convertere ad commodum proprium, & cum alimentis compensare, nam licet Pater minimè teneatur alere filium aliudè provivum Jov. de solemn. in contr. minor. glos. 21. §. 4. sub n. 82. vers. eximitur tamen, Gratian. discept. for. 60. nu. 19. & seq. & discept. 120. nu. 10. Surd. de alim. tit. 6. quæst. 15. n. 11. Rosa consult. 54. num. 36. & hanc exemptionem consequatur etiam reluctante Testatore, cum privati Homines nequeant aggravare paternam obligationem restrictam ad casum, quo

10 Decisiones noviss. ad Castellum de Alimentis.

11 filius alimentis indigeret ad Text. in leg. Nemo potest ff. de legat. 1. Peregr. de fideicom. art. 11. 12 ex n. 57. Castell. contr. Jur. lib. 3. cap. 17. nu. 68. & 91. Surd. de alim. tit. primo quæst. 91. num. 4. Hujusmodi tamen juris conclusiones locum sibi vindicare non poterant in subiecta hypothesi, ubi Jacobus hæres institutus acceptaverat hæreditatem Patris. Et proinde in his terminis obligatio præstandi alimenta supra multiplicum descendere non dicebatur à præcepto Testatoris, qui certè ex se infringere nequivisset effectum legalis exemptionis Patri tributæ extra casum necessitatis, sed unice referenda erat ad factum ejusdem Patris, qui mediante acceptance hæreditatis, & cum Testatore, & cum Legatariis quasi contraxerat ad hoc, ut teneretur etiam cum proprio incommodo, & in præjudicium enunciatæ exemptionis ratam habere legantis voluntatem, eamque executioni demandare in tota sui continentia, & plenitudine ad Text. §. Hæred. instit. de oblig. 13 quæ ex quasi contract. nascuntur, Gratian. discept. for. cap. 657. n. 45. & seq. Barbof. de potest. Episc. alleg. 115. n. 8. Conciol. de hæred. artic. primo n. 24. Mans. consult. 48. n. 2. & 3. & Rot. coram Emer. jun. decis. 695. & 796.

12 Confluo autem ex his de defectu potestatis consequenter subsequebatur alter defectus voluntatis, nam si hæc in quolibet actu passivam recipit interpretationem à potestate, ut tradunt Surd. conf. 127. n. 57. Saminiat. contr. 100. n. 13. Rota coram Buratto decis. 24. n. 12. coram Celso decis. 116. n. 12. Dun. jun. d.c. 678. nu. 21. & in recent. decis. 181. n. 9. part. 7. facilis hinc descendeat illatio, quòd Jacobus nec voluerit alimenta cum fructibus compensare, ne alias ejus voluntas traheretur in sensum testatori, ac sibi contrarium contra regulam, quam in similibus approbarunt Mantio. de tacit. & ambig. lib. 2. tit. 3. n. 15 2. & seqq. Riminald. conf. 544. ex n. 41. ad 60. lib. 5. Castell. contr. Jur. lib. 4. cap. 7. serè per tot.

13 Et hinc superfluum censeretur potestatem descendere ad indaginem voluntatis sejunctam à potestate considerare. Et nihilominus etiam in hac differenti hypothesi DD. probabilius existimarunt Jacobum noluisse compensare, quia recepta videbatur inter Doctores conclusio, quòd Pater, qui esset debitor filii, si adhuc alimenta filio suppeditat absque ulla protestatione, quòd cedere debeant in sui debiti exonerationem, ea præstitisse censeatur intuitu Paterni amoris, & animo satisfaciendi potius obligationi naturali, quam compensandi, ex ea valida ratione, quòd in concursu plurium Causatum, ad quas solutio sit referibilis, semper prævalere debeat causa descendens ab obligatione naturali, ut in puncto firmant Menoch. de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 30. nu. 19. Signorol. conf. 62. per tot. Mascabron. Dearguill. conf. 110. n. 80. & seq. Barbof. in leg. prima sub n. 28. ff. solut. Matrimon. part. 7. Ancharan. quæst. 52. n. 10. & seqq. & Spin. de Testam. Gloss. 18. n. 78.

14 Et licet in alio diverso casu, quo Pater est Administrator Bonorum filii, communior Doctorum Sententia admittat compensationem juxta Text. in leg. Nefennius 36 ff. de negot. gest. cujus dispositio licet loquatur de Matre, ad Patrem quoque commodè referri valet, ex illo juris principio, quòd cesset Patris obligatio alendi filium, ubi is fuerit ex propria substantia de alimentis provivus, ut tradit Barthol. in leg. Nefennius n. 5. Castr. conf. 415. n. 2. Dec. conf. 616. nu. 4. Mascard. de probat. conclus. 813. n. 4. Surd. de Aliment. tit. 6. quæst. 8. A 2 n. 46.